

A la nostra manera

L'adaptació dels governs dels micropobles a una legislació pensada per a ciutats

Tots els municipis tenen els seus problemes, els seus reptes i els seus projectes de futur. Els municipis que som micropobles, també. Però, a més, hem de demanar permís per realitzar tots els projectes, a vegades a cada passa d'un mateix projecte, cosa que ho fa tot més feixuc. Però tenim solucions, hi arribem incentivant la participació i governant-nos a la nostra manera.

MON BONATERRA I MOLTÓ > Text

Quan en una ciutat mitjana un col·lectiu determinat, com ara una associació de veïns o un club esportiu, té un problema determinat, l'ajuntament, si fa un bon govern, ha de respondre-hi i donar-hi solucions o bé considerar que no és prioritari i donar les explicacions adients a aquest col·lectiu. En el cas d'un micropoble, el col·lectiu pot estar format tranquil·lament per una sola persona o per dues. No és només una qüestió matemàtica, de proporcionalitat; és, senzillament, la realitat d'un poble de menys de cinc-cents habitants.

Només aquest exemple ja explica com són de diferents tots els factors que actuen en el govern d'un municipi en funció del nombre d'habitants. I en dir *tots* em refereixo no ja a escoltar cadascun dels veïns, sinó a tots els tràmits, les gestions, les duplicitats i, en el cas dels micropobles, els *permisos* que hem de demanar a diferents administracions per engegar qualsevol iniciativa o inversió o per dur a terme qualsevol decisió política.

Això és degut a la poca autonomia local dels micropobles, que encara es vol retallar més (segons l'Avantprojecte de llei de règim local que s'està preparant), i al constant i crònic despropòsit del finançament que rebem els ajuntaments dels micropobles. Però si anem a l'arrel del problema, superarem aquests dos fets tangibles (la poca autonomia i el mal finançament) i ens remetrem a un fet intangible que inunda tot el pensament polític, mediàtic i social: els pobles no se saben regir i necessiten la tutela de les grans administracions.

Prou de tuteles

Es faci la llei que es faci, es canviï el reglament que es canviï, aquest pensament gairebé inconscient que tenen els partits polítics, les administracions supramunicipalistas i els que les dirigeixen ho empastifa tot d'una tutela que no tenim més remei que assumir, però que en ple segle XXI no acceptem.

Aquest pensament de tutelar està tan inserit en la nostra societat que fins i tot arriba a l'absurd. No fa gaire, en una conversa amb un col·legi d'arquitectes d'una

Foto: Maria Àngels Casademont

>> **Parc infantil a Campelles, al Ripollès.**

Hi ha un pensament polític, mediàtic i social: els pobles no se saben regir i necessiten la tutela de les grans administracions

Foto: Maria Àngels Casademont

demarcació catalana, em van etzibar que el fet que «la nova llei en projecte obligui a passar qualsevol tràmit en matèria urbanística pel departament corresponent està bé, allunya els càrrecs públics dels municipis més petits de les pressions dels veïns, perquè ens coneixem tots i això és un problema». La resposta era òbvia: primer, que qualsevol pressió que puguem rebre és infinitament inferior a la que pot fer un grup inversor en una ciutat gran (als micropobles no tenim gaires grups inversors...) i, segon, que mai la coneixença dels nostres electors ha de ser un problema, per principis; en tot cas és el contrari.

Volia comentar aquests punts per explicar que, malgrat que no hi ha dos micropobles iguals i que cadascun té les seves

pròpies necessitats i prioritats en funció de molts factors, bàsicament determinats pel seu entorn, sí que podem afirmar que coincidim en el convenciment que som indispensables per al país, per a la seva vertebració i per mantenir la seva idiosincràsia. Davant les mancances que ens ofereix el sistema actual, ens governem, doncs, a la nostra manera.

A la nostra manera. Evidentment, aquesta afirmació és gratuïta, però expressa el fet que molts micropobles fa anys que funcionem donant la veu als ciutadans, fent assemblees, demanant ajuda o col·laboració als veïns per realitzar determinades tasques, fent el que darrerament se'n diu *nova política*, independentment del partit polític al qual l'equip de govern estigui adscrit. Fa

>> *L'edifici de l'Ajuntament de Planoles, al Ripollès.*

Els micropobles vam ser els primers a donar apoderament a la ciutadania

Foto: Maria Àngels Casademont

>> *Escola Núria Morer i Pi, a Planoles. Juntament amb una altra escola també molt petita, l'Escola de Vallfogona, de Vallfogona de Ripollès, forma la ZER Comte Arnau.*

anys que els ajuntaments dels micropobles ens hem emancipat, tot i que sobre el paper oficial encara consti que estem tutelats. Malgrat això no defugim, ni volem fer-ho, les obligacions i els controls que ens marquen les entitats supramunicipals.

El repte de la participació

I és clar, a noves formes de governar davant els canvis socials, també hi ha nous reptes que ens plantegen aquests canvis socials. La societat ha canviat ràpidament, les darreres dues dècades, i malgrat que sembli que això no passa segons on, també ha passat als nostres municipis. El nostre repte ara és, convençuts com estem que la

millor manera de gestionar i desenvolupar un poble és amb la participació dels seus habitants (i si tenim present que l'habitant d'un micropoble també porta un ritme de vida frenètic, entre la feina, els fills, la casa i els desplaçaments constants per anar a trobar els serveis i l'oci), oferir incentius i al·licients perquè els nostres conciudadans participin en el govern del municipi, atès que el ritme de vida i el fet de viure en un lloc tranquil són factors que no ajuden a prioritzar la participació.

És un repte majúscul, però ho són tots els que ens proposem, donada la nostra capacitat pel que fa a recursos, a tècnics i a pressupost. Com sempre, cada micropoble

Malgrat que som els ajuntaments amb més participació ciutadana, encara hem d'incentivar-la més

troba la seva fórmula, i després les compartim a l'Associació de Micropobles de Catalunya, on posem en comú problemàtiques però també possibles solucions que, després, cada ajuntament adapta a la seva realitat.

Ens postulem com a ajuntaments capaços de decidir quin ha de ser el futur dels nostres pobles, conscients que tenim mancances, reclamant a qui correspon que ens tinguin en compte i mancomunant serveis amb pobles veïns. Ens reivindicuem com a entitats capacitades per establir les polítiques que creiem més adients per al nostre municipi, i ho fem intentant que la participació sigui cada cop més àmplia. Som coïnxedors com ningú que les persones que

viuen en un micropoble ho fan per voluntat pròpia, que volen viure on volen viure i, per tant, també ens pertoca mantenir la personalitat i la diferenciació del nostre municipi i cuidar el sentiment de pertinença. I donar als nostres veïns els serveis necessaris perquè puguin viure-hi com viu qualsevol altre habitant del nostre país.

I tot això ho fem a la nostra manera, orgullosos de ser de poble.

Mon Bonaterra i Moltó és l'alcalde de Vilamaniscle i el vicepresident secretari de l'Associació de Micropobles de Catalunya.

>> *Deixalleria de Madremanya. La prestació de serveis dels micropobles és limitada i alguns són delegats a consells comarcals i diputacions o mancomunats amb pobles veïns, com ara la recollida d'escombraries.*

>> *Equipaments esportius de Vallfogona de Ripollès.*

>> *Plaça de l'Ajuntament de Pardines, al Ripollès.*

>> *L'escola de Parlavà, al Baix Empordà.*

Cal mantenir la personalitat i la diferenciació del nostre municipi i donar els serveis necessaris perquè els habitants puguin viure-hi com viu qualsevol altre ciutadà del país